

Kinderen worden op Begraafplaats Orthen in Den Bosch voorgelezen door Anita Kooijman van Huis73. 'Het gaat over verlies niet per se over de dood.' © copyright Marc Bolsius

Ze zijn gewaarschuwd in Orthen. De begraafplaats toegankelijker maken, ligt gevoelig. 'We respecteren de rust'

Begraafplaats Orthen toegankelijk maken voor alle Bosschenaren, niet alleen voor nabestaanden. Dat ligt gevoelig, weten ze sinds de rel in Breda van vorige maand. Dat daar de naam van Tiësto viel, bleek een vergissing. Wel een pijnlijke. 'Wij gaan uit van rust en respect.'

Theo van de Zande 14-08-23, 13:00

Op Begraafplaats Orthen gaat het deze ochtend eerst over Breda en pas daarna over Den Bosch. Want wie iets wil vertellen over het ruimer openstellen van de begraafplaats voor lezingen, wandelingen en kleine concertjes, is gewaarschuwd. Op de Bredase begraafplaats Zuylen ging het vorige maand mis rond de oplevering van een nieuw kunstwerk met een tribune. Even werd de indruk gewekt dat zelfs een optreden van dj Tiësto niet uitgesloten was. Nabestaanden waren verontwaardigd en kwamen in actie.

Je moet heel duidelijk zijn over wat je wél en niét wilt

Ivonne van der Velden, Programmeur Stichting Solamen

Zo gevoelig ligt het, dat hoef je de Bossche Ivonne van der Velden niet uit te leggen. „Goed communiceren over wat je wel en juist niet wil, is dus van groot belang.” Van der Velden is vanuit beheerstichting Solamen verantwoordelijk voor een groeiend aantal activiteiten op de begraafplaats. „Het is ook een prachtig park om te gedenken en te ontmoeten. Niet alleen voor nabestaanden. We willen Orthen toegankelijker maken voor alle Bosschenaren. Maar activiteiten moeten qua sfeer en omvang altijd passen bij de rust die je wilt bewaren.”

Zo'n tien kinderen op een kleedje

Een mooi voorbeeld deze donderdagochtend. Bosschenaar Bram Gootjes meldt zich met zoontje Ravi (6) voor een voorleesochtend. Hij woont al jaren vlak in de buurt. Toch: „De begraafplaats zomaar oplopen, dat doe je niet zo snel. Er liggen geen familie of vrienden begraven, dus nee ik kom er heel weinig.” Jammer eigenlijk beseft hij als hij zich met Ravi laat zakken op een kleedje. De eerste voorleesochtend in samenwerking met het Bossche Huis73 juicht hij toe. „Het is nog niet zo druk maar mooi dat ze dit doen.”

Elk graf heeft een eigen verhaal

Achter elk graf schuilt een verhaal. Dat weet Ivonne van der Velden als geen ander. Vorige jaar overleed haar man Frans van Lokven tijdens een

ongeval op hun fietsvakantie. „Ik heb ervaren wat een fijne groene plek dit is. Ik wil hier komen om in alle rust bij het graf van Frans te zitten. Als kunstenaar en programmamaker wil ik kunst inzetten op de begraafplaats om het verlies met elkaar te kunnen delen.”

Zo vertellen nabestaanden in een nieuwe podcast over hun dierbare. Van der Velden: „Het is nog een pilot maar straks kunnen mensen via een QR-code op het graf of via onze site die beluisteren.”

Donderdag 17 augustus is een tweede voorleesochtend op de begraafplaats.